

Σκέψεις για την τέχνη, Π. Πικάσο

P. Picasso, *Γυναίκα με καπέλο*, 1962

Η φωτογραφία από τη διεύθυνση: <http://www.lifo.gr/team/u43054/47686>

1. Δε λέω τα πάντα, ζωγραφίζω τα πάντα.
2. Όταν ζωγραφίζουμε ένα έργο είναι σαν να κρατάμε ημερολόγιο.
3. Οι πίνακες, ολοκληρωμένοι ή μη, είναι σελίδες του ημερολογίου μου κι έχουν τη σημασία τους ως τέτοιες. Στο μέλλον θα ξεχωρίσουν τις σελίδες που θεωρούν σημαντικές. Δεν είναι δική μου δουλειά να κάνω αυτή την επιλογή. Έχω την εντύπωση ότι ο χρόνος περνάει από δίπλα μου όλο και πιο γρήγορα. Είμαι σαν ένα ποτάμι το οποίο κυλάει συνεχώς συμπαρασύροντας δένδρα που φύτεψαν πολύ κοντά στις όχθες του.
4. Μπροστά σε ένα μεγάλο πίνακα με κοχύλια, ο Πικάσο είπε μια μέρα στο Jean Cassou. «Αισθάνθηκα αμέσως όλη τη μυρωδιά του λιμανιού της Βαρκελώνης».
5. Ζωγραφίζω τ' αντικείμενα γι' αυτό που είναι. Είναι στο υποσυνείδητό μου. Όταν οι άνθρωποι τα κοιτάζουν, ο καθένας δείχνει ενδεχομένως κι ένα διαφορετικό νόημα σ' αυτό που βλέπει σ' αυτά τα αντικείμενα. Εγώ δεν σκέφτομαι να τους δώσω ένα συγκεκριμένο νόημα. Δεν υπάρχει καμιά σκόπιμη πρόθεση για προπαγάνδα μέσα στα έργα μου.
-Εκτός από τη Γκερνίκα;
-Ναι, εκτός από τη Γκερνίκα. Εκεί υπάρχει ένα σκόπιμο κάλεσμα στο λαό, μια εσκεμμένη προπαγανδιστική τάση.
6. Η ζωγραφική δεν είναι ποτέ πεζός λόγος, είναι ποίηση, είναι γραμμένη με στίχους με πλαστικές ομοιοκαταληξίες.
7. Τι είναι οι εικαστικές τέχνες; Τι είναι η ζωγραφική; Μένουμε γαντζωμένοι σε παλιομοδίτικες ιδέες και καθιερωμένους ορισμούς, σαν να μην ήταν ακριβώς καθήκον του καλλιτέχνη να βρει καινούργιους.

Pablo Picasso, *Σκέψεις για την τέχνη*

Ασκήσεις

1. Να εργαστείτε σε ομάδες. Κάθε ομάδα να μελετήσει ένα ή περισσότερα αποσπάσματα από τις σκέψεις του Πικάσο για την τέχνη και να το/ τα σχολιάσει.
2. Γιατί ο Πικάσο παραλληλίζει τη ζωγραφική με το ημερολόγιο και με την ποίηση;
3. Να συζητήσετε τη σκέψη του Picasso, που αναπτύσσεται στο απόσπασμα 5, και να τη συσχετίσετε με το ποίημα του Μίλτου Σαχτούρη *Ο ποιητής*.
 - Ποιες αισθήσεις κινητοποιεί στον Picasso ο πίνακας με τα κοχύλια και ποιες στον αναγνώστη το ποίημα του Σαχτούρη;
 - Να εντοπίσετε τα χρώματα που χρησιμοποιεί ο ποιητής και να δοκιμάσετε να αποδώσετε εικαστικά το ποίημα.

🔍 ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΕΚΦΡΑΣΗ

Μίλτος Σαχτούρης

Ο ποιητής

Σα θα με βρούνε πάνω στο ξύλο του θανάτου μου
γύρω θα 'χει κοκκινίσει πέρα για πέρα ο ουρανός
μια υποψία θάλασσας θα υπάρχει
κι εν ' άσπρο πουλί, από πάνω, θ' απαγγέλλει μέσα
σ' ένα τρομακτικό τώρα σκοτάδι, τα τραγούδια μου.

Μίλτος Σαχτούρης, Ο ποιητής

4. Το απόσπασμα 5 είναι ένας σύντομος διάλογος ανάμεσα στον ζωγράφο και σε κάποιον συνομιλητή.
 - Ποιες σκέψεις εκφράζει ο καλλιτέχνης και ποια άποψη διατυπώνει για τη Γκερνίκα;
 - Να παρατηρήσετε τη Γκερνίκα του Picasso, να περιγράψετε αυτό που «είδε» ο ζωγράφος μετά τον βομβαρδισμό της πόλης και να συζητήσετε για τον αντιπολεμικό χαρακτήρα του έργου.
5. Να περιγράψετε τη φωτογραφία (ένας Ρώσος στρατιώτης παίζει ένα εγκαταλελειμμένο πιάνο, στην Τσετσενία το 1994) και να σχολιάσετε τον αντιπολεμικό της χαρακτήρα, [βλ. και Έκφραση-Έκθεση Α΄ λυκείου, σ. 154, 155.](#)

🔍 ΤΟ ΣΧΟΛΙΟ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Η φωτογραφία από τη διεύθυνση: <http://goo.gl/iGzH7H>

- Να γράψετε μια σύντομη ιστορία για τον στρατιώτη της φωτογραφίας. Η ιστορία σας μπορεί να αρχίζει ή να τελειώνει με τη φράση: *Πλησίασε το πιάνο κι άρχισε να παίζει.*
- Να συγκεντρώσετε αντιπολεμικά έργα τέχνης και να τα σχολιάσετε.
- Να γράψετε μια ανοικτή επιστολή με θέμα τη συμβολή της τέχνης στην εδραίωση της ειρήνης.

